

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy.

(fond) 144

VI. TEKI ANTONIEGO SCHNEIDRA

CZEŚĆ VI. MATERIAŁY DO STATYSTYKI GALICJI.

57. Podanie A. Schneidra do magistratu Lwowa 1874.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

Державні архіви України
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ
Фонд 144 (ШН)
Опис VI
Од. збереження 57
Папка

Шнайдер А.

Записка до Магістрату у Львові з прохання
корочий поспри в міському архіві

1874

Львів

Шнайдер

1 док (4 арк.)

Дороцю! Авторизація А. Шнайдер

Przeświecona Rada miejska!

Każdy zbiór dokumentów, a często nawet najmniejszy świąteczek, świadczący o naszej przeszłości, lub podający źródło do historii pojedynczej nawet miejscowości w kraju, czyni dla nauki wielką usługę, jeżeli tylko jest dla niej przystępnym. Ratować i skupiać je w jedną całość, stało się dziś naszą powinnością, a to tem bardziej, iż dzisiejszy postęp materialistyczny wziął sobie za zadanie, aby dla osiągnięcia swych celów, zniszczyć i zgladzić to wszystko, cokolwiek tylko świadczyć może kiedyś o cnotach i świetnym stanowisku narodu polskiego. Obawa w tym względzie powiększa się z dniem każdym, a to tem więcej, o ile spostrzegamy, iż pod sztandary materializmu garną się nie tylko obcy, przybysze, szukające zysku po całym świecie, lecz także ludzie urodzeni na tej ziemi. Polacy, udający powierchownicę największą gorliwość narodową, którym powaga narodowa i miłość ojczyzny stała się narzędziem do osiągnięcia zysków, lub większego nad inne stanowiska. Tacy ludzie obojętnie lub z zniechęcą patrzą się dziś na każdy starodawny relikwiarz, na podawę i noszą się tylko z myślą, ażeby go lada chwile zniszczyć.

Ażeby zapobiec zniszczeniu się tej obojętności na przyzwołość, jest dziś zadaniem naszym porządkować pomiędzy ucząc się młodzią kamilitowanie do pracy rzeczywistych, których potrzeba do podniesienia powagi narodowej, może już w niedalekiej przyszłości się okazać. Do pouczenia i porządzenia tego kamilitowania, potrzeba nam koniecznie zbiorów umiętnych, dających się użyć każdej chwili ku wyzporządaniu celowi. Archiwum miasta Głowa posiada bardzo ważne ku temu relikwiarze i źródła naukowe, niestety dotąd bardzo mało komu anane, a co najwięcej nieprzystępne.

Uporządkowanie więc tego archiwum i zrobienie go przystępnym dla nauki, a szczególnie dla młodzieży poświęcającej się literaturze naukowej, powinno być na porządku dziennym dla miasta.

Wprawdzie potrzeba dokładnego tem archiwem zawiadomstrze
a ku temu człowieka, któryby się z zamiętowaniem i bez wielkich
pretensyj tej pracy poświęcił, umiającego oraz ocenić każdą naj-
mniejszą jego szpargalikę.

Właśnie opróżniona została posiadłość kustosa czyli
zawiadomcy tegoż archiwum. Podjęty gorliwością w ratowaniu
i porządkowaniu podobnych zabytków, osmielam się ofiaro-
wać w tym celu Przeswietnej Radzie miejskiej moje usłu-
gi, z tem nadmienieniem, iż nie mając na oku żadnych
karijści osobistych, jedynem zadaniem i chęcią ku tej usłu-
dze jest, utworzenie z tego archiwum nowego w mieście na-
szem dla nauki i badań historycznych zakładu, pod tytu-
łem: „Museum czyli zakład naukowy miasta Lwowa”.

Dla powiększenia tego museum i pomnożenia mu ścisło-
ści, jest zamysłem mojem potracenie z niego w tym
względzie zastawionego i należycie uporządkowanego zbioru ma-
teryałów, ściągających się do wiedzy całego kraju i pojedynczych
jego miejscowości, owac trzydziestoletniej przeszłości gorliwej
mojej pracy. Zbiór ten uporządkowany i ustawiony w 18 sta-
fach, składa się na teraz z 1537 zwójów (woluminów) i za-
miera przeszło 32 tysięcy alfabetycznie uporządkowanych nomen-
klatur; oprócz tych posiadam jeszcze znaczne zapasy doku-
mentów i innych notatek, które dla braku miejsca nie zostały
by dotąd jeszcze należycie uporządkowane.

Zbiory te czyli archiwum moje, postawić może oraz za-
świadczyć mojej osobistej ku tej pracy zdolności i zębranej
na tem polu naukowości dostatecznej wiedzy. W celu zaś potra-
cenia mego archiwum z miejskiem, podaję następujące wa-
runki:

1° Porozumienie się w tym względzie najprzód z Wysokim
Wydziałem krajowym, z którym również dla zabezpieczenia
tych zbiorów na przyszłość, to jest archy pod opieką władzy
czuwającej nad nimi, nie zostały na naukę rozprószone, roz-
paczem już w tym względzie rokowania, które jednak do-
ład z rozmaitych powodów, a najbarziej dla braku dla nich

miejsca przy "Wysokim" Wydziale Krajowym niedoprawdzi-
ty do żadnych rezultatów.

- 2° Zeby były otwarte i każdego czasu przystępne razem z archiwum dawnem miejskiem dla wydawnictwa Druka: "Encyklopedia do krajoznawstwa Galicyi" dla którego one dotąd głównie są przyznaczone.
- 3° Tróbić je przystępnemi publiczności, a szczególnie ludziom naukowym i poświęcającym się literaturze naukowej.
- 4° Skreślić dla zarządzoństwa tego zakładu na przyszłość do-
kładną instrukcję czyli statuta, z oznaczeniem odpowiedniej ilości ku temu celowi ludzi, czyli siły pracy.
- 5° Dla nadzoru tego zakładu ustanowić komitet z kilku członków rady miejskiej, niemniej z odpowiedniej liczby lu-
dzi naukowych, szczególnie znanych z prac historycznych składający się w ogólnej liczbie 12 osób, który pod przewodnictwem Burmistrza miasta Lwowa, czuwać miał nad dalszym za-
kładem tego paradyżkiem i prowadzeniem, oraz pomnożeniem dla celów naukowych.
- 6° Zeby nadać temu zakładowi niekwa, powagę i znaczenie mieć daroczne posiedzenia publiczne, na których spra-
wowania z czynności tego zakładu, jego pomnożenia i uzyskania obcej pomocy, miałyby publiczności być ogło-
szone.
- 7° Dla komiteta skreślić również osobne statuta z dokła-
dnem objaśnieniem jego zadania i poświęcenia się z pada-
nem warunków przyjęcia osób do grona tego komitetu.
- 8° W sprawie powiększenia się tego zakładu, udzielić mu w gmachu ratuszowym odpowiednie umieszczenie, obok archiwum miasta Lwowa dziś istniejącego.

Nie ma wątpliwości, iż gdyby się tylko Przeświecona Rada miejska przychyliła do powyższego planu, i udzieliła na teraz zbiorom moim odpowiedni przytułek, przytaczają-
by się w Krótkce ku temu inne znakomite zbiory i cenne materiały dla nauki. Oczekują bowiem ratunku ad-
ostatecznej przegładz gnijące w dalnych i wilgotnych aparta-
mentach.

mentach klasztoru Dominikańskiego dawne archiwum fiskalne, zawierające przywileja niemal wszystkich miast w Galicyi, nadawania dóbr królewskich i ich opisy i inventarze, akta i przywileja fundacyjne kościołów, cerkwi i innych w tym względzie dokumentów. Niemniej sa, do dokładnego umieszczenia dawne dokumenta i księgi dawnej Ekonomii Samborskiej; areszt, gdyby się okazała tymi krokami gorliwość miasta o te zażytki narodowe, Wydział Krajowy nie, mniej i sk. Rząd zdecydowałby się bezsprzeczenie do oddania mu w dalszą opiekę także archiwum bernardyńskie. Potrzeba tylko lokalu i oskarzenia chęci, a pomocy materialnej oraz zasilków ze strony Publiczności, gdyby się tego okazała potrzeba nie wiem czyliby kto odmówił.

Oto jest w krótkości przedstawiony mój zamysł oddania się do usług Przeswietnej Radzie, nie mniej i ojczyźnie. Gdyby na teraz był niewykonalnym, osmielam się prosić Przeswietną Radę miejską, o poruczenie mi zarządztwa archiwem miejskim, abym obecnawszy się z niem dokładnie, mógł w następstwie dla konserwacji jego i przyszłego zadania skreślić dokładne plany.

We Lwowie dnia 28° Kwietnia 1874.

Antoni Słonecki

Antoni Schneider, urodzony w Olszynie, w pow.
 Lwowskim, dnia 9 czerwca 1825. osiercony u ojca
 który zmarł na cholere w r. 1830., pod opieką matki i z
 własnego zarobku z dawną lekcyi zyjąc; ukończył
 4^{ty} klasę gimnazyalną w Dębskim w r. 1845. W
 tym roku wstąpił za aplikanta do Kancellaryi sa-
 chownej 8^{ty} pułku hucarów, konsydując pod
 ówczas w Łotkowie na Łanku, gdzie też podjął pióro
 korygując z nagromadzonych tamże aktów daw-
 nego archiwum Sobieskich i Radziwiłłów, zajęł
 się zbieraniem i wstawianiem tych dokumentów
 do przystępnego zbioru swego, a wydanem historycznym
 Działem opisów Polski i Galicyi, powiadając w ten
 czas również wydania Działu obywatelskiego, Geografii
 Galicyi, na której pod ówczas bratnowo Krajowi.
 Z tych zbiorów korygując także p. Styp. Dzienniki
 przy wydaniu swej Geografii Galicyi w r. 1848. W r.
 1849 po zejściu powierniczego pułku hucarów z Ga-
 licyi, wstąpił też i podjął pióro na niedwórkę, po Kraju
 i zagranicę; lecz w r. 1853 powrócił napowrót do Łot-
 kowi, gdzie wstąpił powrotno jako dyktaryusz, po-
 niej zaś w r. 1859 jako sekretarz landary Drog Kon-
 jorskich w tym obwodzie, powierzył mu Kwidzyn Krotka
 swoje zbiory i niedre, w Kraju naszym. Gdy ukończył
 c. k. Komisarz miasta po ukończeniu landary Drog w
 Łotkiem, zmissiono powrót, sekretarza drogowego,
 przeznaczył się podjął pióro w r. 1859 do Lwowa, gdzie zyjąc
 powrotno z Dzinacgo zarobku, powrót przy redakcyi
 Dziennika literackiego, niestawał w przedsięwziętym
 zamiarze, lecz Dzien za dniem, powrót ukończył po-
 wierzył swe zbiory, rozpoczęły one pióro swój zarobek

Literacki w r. 1863 wydawnaniem w tym czasopiśmie
kilka monografií miast w Galicji. Następnie, po upadku
tego czasopiisma wstąpił jako dyrektor do Wydawnictwa
Krajowego w r. 1865., rozprawy, w których się omówiły
kwestionem i wycieki zbiorów i nowych nabytków, wzwroty
wzy fakty w r. 1867 redakcyi swego Dziennika: Encyklopedia
do Krajowictwa Galicji, gdzie ten wstąpił w r.
1872, w którym w skutku oszczerzenia Wyż. Sejmu Krajow.
owego, Wydawnictwa Krajowego, wzwroty Wydawnictwo tego
Dziennika na swój rachunek, dopomógł do utworzenia w r.
swego biura wydawnictwa, które dotąd prowadzi.

Antoni Schneider

N. 366
pr

Sp
Todanie wraz z należami-
kiem arcybiskupstwa z nadanie-
mieniem, że sprowadzenie
obowiazków kustosa ar-
chidiecekanickiego poru-
szone zostało innemu kom-
petentorri.

Od Przewodnym Magistratu
Krol. slot. miasta
Lwowa dnia 21. grudnia 1874

Amunt

Went. d. 29. kwietnia 1874

366
pr

Do
Przeswiętej Rady
Miasta Lwowa

Antoni Schneider

Osobnik Komisji Archeologicznej
przy ch. Akademii umiejętności
w Krakowie 3 3 - mieszkający pod
l. 8 1/4 na Kozywej ulicy

uprasza o poruczenie
mu zarządostwa Ar-
chidiecekanickiego mia-
sta Lwowa. -

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.